

سید علی آل طهری

ترمودینامیک ۱

mathemat_course@yahoo.com : ایمیل استاد

جلسه ۱

سری ۱ - سری ۲ - ... : subject of email

مسئله‌های حل شده فصل ۱ : ۹۱-۸۳-۹۲-۹۷-۹۸-۹۹-۱۰۰-۱۱۹-۱۳۳ تکالیف بصورت pdf فرستاده شوند
۱۰۱-۳۹-۴۱-۴۳-۴۴-۴۸-۵۰-۵۵ (داره اضافی شماره) -
ترتیب به ۱۵ یا ۱۴ سری ارائه می‌شود.

۱) ۶ نمره برای ۲ تا امتحان ۲) ۲۰ تا نمره (۱ تا کویز) ۳) ۲۰ نمره برای تکلیف و پروژه

fuel cell → سل سوختی

تابش بیشتر → رنگ سیاه

پایش داخلی یک سطح مورد نظر → حجم کنترل → controle volume

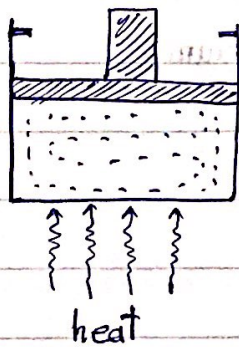
Controle surface - Controle mass

اگر اسم system برده شود و نامی از نوع کنترل برده نشود، منظورمان controle volume

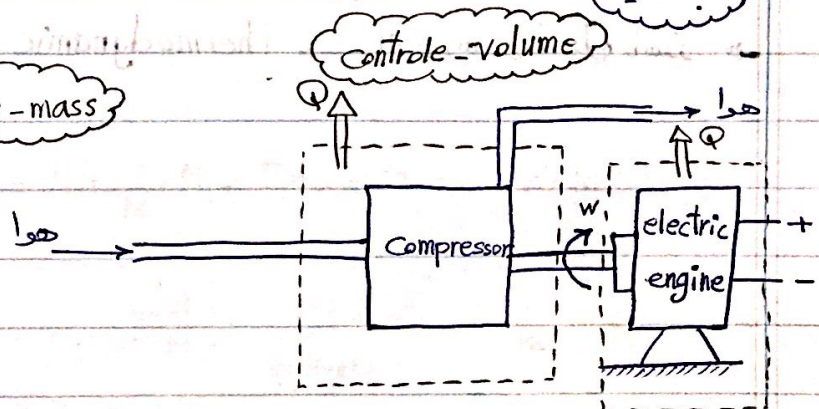
اگر حجم ثابت باشد و حجم متغیر، از حجم کنترل و اگر حجم ثابت و حجم متغیر باشد از حجم کنترل استفاه می‌کنیم.

chimney : دودکش	gypsum : سنگ گچ	flue gas : دود
slag : فلز نیم خسته	ash : خاکستر	drum : ظروف استوانه‌ای
grids : تور - شبکه	Capillary : مویرک - مویرگی	tube → pipe
bunsen burner : چراغ بنزن	حل تمرین ← شنبه تا یکناهار	

جلسه ۲

controle-mass

controle-volume

ماده عامل ← عامل انجام کار (برای مثال در توربین)

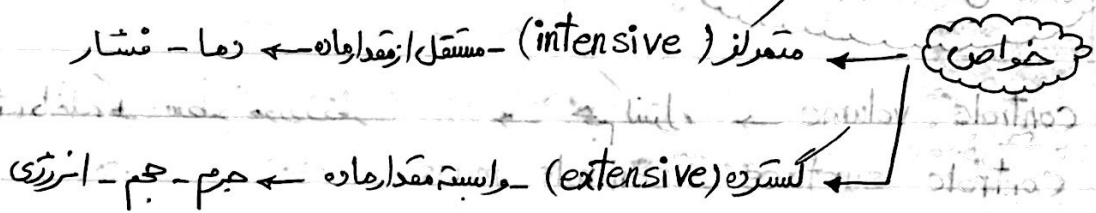
ترمودینامیک!

موسسه علمی آلپ

Continuum → مواد پیوسته

متوسط فاصله ای را که یک مولکول در حرکت، طول می کشد تا برخورد نداشته باشد را پروسز آزاد میانگین می گویند. (متوسط فاصله ی برخورد مولکول ها)

حالت و مجموعه ای از خواص ترمودینامیکی - خواص ترمودینامیکی و فشار - دما - حجم - انتالی - ...

جرم مخصوص: $\rho = \frac{m}{V}$ چگالی = $\rho = \frac{m}{V}$ حجم مخصوص و $\rho = \frac{m}{V}$ چگالی

* Thermal equilibrium (توازن ترمودینامیکی)

* Mechanical equilibrium (توازن مکانیکی) → فشارها در سیستم یکنواخت باشند

* Chemical equilibrium (توازن شیمیایی)

► Thermodynamic equilibrium → اگر هر سه در تعادل باشند

معادله حالت سیستم → $PV = nRT = M \times \frac{n}{M} RT = \frac{m}{M} RT$

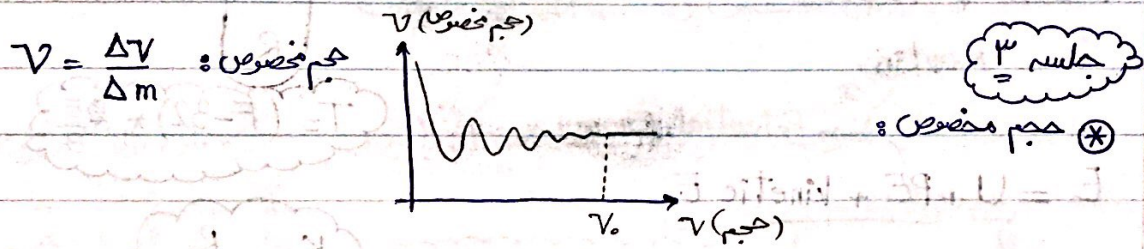
$\frac{P}{m} V = \frac{R}{M} T \xrightarrow{V = \frac{m}{\rho}}$ $P \cdot \frac{m}{\rho} = \frac{R}{M} T$
 حجم مخصوص

quasi-equilibrium → شبه تعادلی

relatively: نسبتاً - بطور نسبی	approximately: تقریباً	statistical: آماری
imply: مفهومی رساندن	gross: درشت	perceive: درک کردن
collide: بهم خوردن	gauge: وسیله اندازه گیری	assumption: فرض
supplementary: مکمل	significant: قابل توجه	continuum: زنجیره
concept: مفهوم	consistent: استوار	throughout: سراسر
conversely: برعکس	extensive: گستره - وسیع	

1.3 P3 to end } left unread
1.4 1.5

* خواص گستره‌ای که بر واحد حجم مطرح می‌شوند، خواص متمرکز به حساب می‌آیند. نکته: *
مباحث جلسه بعد: Energy - some examples, pressure - specific volume

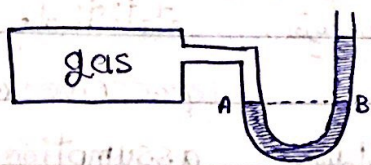
از هر حجم کمتر از V_0 ممکن است حجم مخصوص کم یا زیاد باشد و به محیط نامیوسته گوئیم و اگر از V_0 بیشتر شود، گوئیم محیط بی‌یوسته است.

- $\rho_{Cu} = 8900 \text{ kg/m}^3$
 - $\rho_{St} = 7850 \text{ kg/m}^3$
 - $\rho_{air} = 1.29 \text{ kg/m}^3$
- ایریدیم (Ir) ← چگال ترین فلز

* فشار: اغلب فشارسنج‌ها gauge هستند و برخی فشارسنج‌ها absolute هستند که فشار را از صفر حساب می‌کنند و به P_0 (فشار هوا) ربطی ندارند.
فشارسنج‌های gauge، ΔP را نشان می‌دهند.

ترمودینامیک I

* مسائل فشار:

$P_A = P_B$
 $P_A = P_0 + \rho gh$

$P_{gauge} = P_A - P_0 \Rightarrow P_{gauge} = \rho gh$

* انرژی:

درجه بندی سانتی گراد دمای بین انجماد و جوش آب را به ۱۰۰ قسمت و در فارنهایت

این اختلاف دما را به ۱۸۰ قسمت تقسیم می کنند

$K = C + 273.15$
 Kelvin
 فارنهایت
 $R = F + 459.67$
 Rankin

نمایش واحد ها

- °C
- F
- K
- R

$T = (F - 32) \times \frac{5}{9}$

$E = U + PE + \text{kinetic } E$
 Potential Energy

$K = \frac{R}{1.8}$

$U_{ext, mol} + U_{Translation} + U_{int... mol}$
 $U_{Pot} + U_{rot} + U_{atom}$

* تعادل مکانیکی یک سیستم به فشار گاز درون آن بستگی دارد

quasi: شبه

overall: سراسر

deviation: انحراف

constant: ثابت

oven: اجاق

isobaric: هم فشار

isothermal: هم دما

iso choric: هم حجم

four-stroke-cycle: چرخه ۴ زمانه

revolution: دور کامل - دوران کامل

working fluid: سیال عامل (?)

designate: تعیین کردن

* سوال و فرق بین چرخه ترمودینامیکی و چرخه مکانیکی چیست؟

رفتن از حالتی و بازگشت به حالت ترمودینامیکی
 حرکت مترو بازگشت به محل اول

سید علی آل طهرانی

ترمودینامیک I

فشار بسیار کم در تاپ‌های اتومبیل باعث انحراف زیاد چرخ‌ها و گرم شدن زیاد لاستیک‌ها می‌شود.

هم‌چنین فشار بسیار زیاد در تاپ‌های اتومبیل باعث فرسودن بیش از حد آن می‌شود.

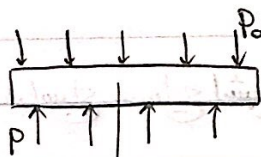
کلاهک Cap : انحراف deflection :
 بیش از حد excessive :
 سیستم‌های بادی pneumatic systems :
 ترمزهای دریچه‌ای گاز throttle plates :

سؤال : در مورد سازوکار بارومتر توضیح اجمالی داده شود لطفاً ! ← حل

جلسه ۴

دماسنج ← روش تشخیص زما ← انبساط مایعات

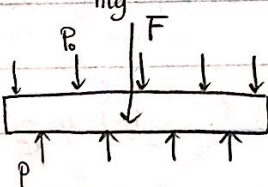
ساعت‌های پیزوالکتریک : (کوآرتز موادی است که با نیرو دادن به آن بار الکتریکی تولید می‌کند)

$$mg + P_0 A - PA = 0 \quad \text{حل مسئله ۸۱}$$

بصورت معیاد $P \rightarrow$

فشار در دو طرف بخاطر اینکه گاز داریم، برابر است.

$$F_A + P_0 S_A = P S_A \quad \text{حل مسئله ۸۲}$$

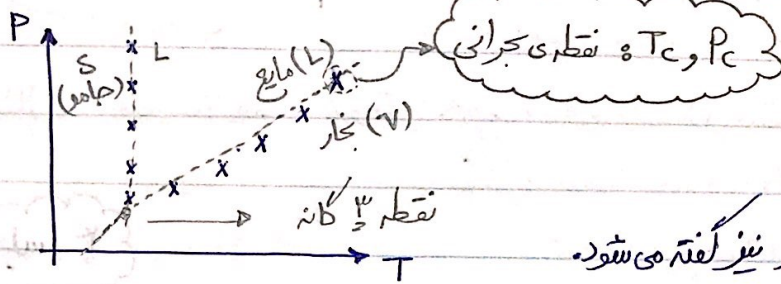
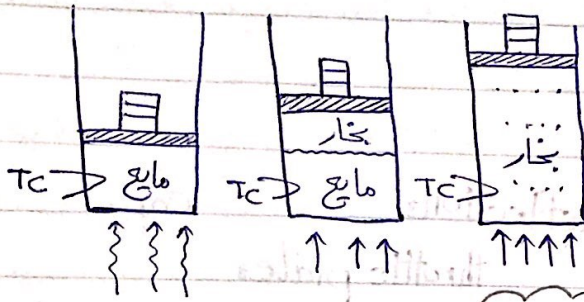
$1 \text{ Pa} = 1 \frac{\text{N}}{\text{m}^2}$ $1 \text{ bar} = 100 \text{ kPa}$
 $1 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2} \equiv 10^4 \frac{\text{N}}{\text{m}^2} = 100 \text{ kPa} = 1 \text{ bar}$

مسئله ۱۰۱ ← تقریباً سخت‌ترین مسئله فصل ۱ کتاب

احتمالاً شنبه هفته‌ی بعد، اولین کوئیز ترم می‌باشد

جلسه ۵

ترمودینامیک؟ TC

به نمودار P-T، دیاگرام فاز نیز گفته می شود.

۱- نوع پنج طبق نمودار دیاگرام فاز آب داریم که از لحاظ کربن سیالی متفاوت هستند. ساختار

تفاوت بخار و گاز ← بخار در حلاله حالتی است که از مایع تبخیر شده، اما گاز از این حالت دور است

بخار اشباع - مایع اشباع - مایع فشرده یا مادیون سرد - super cool

اگر گاز super heat داشته باشیم با دمای بالای نقطه جریانی و فشار بالا، نمی توانیم بخار

را به مایع تبدیل کنیم مگر اینکه فشار را کم کنیم.

$P = 104060,979 \text{ Pa}$

حل مسئله ۱۸ فصل ۱:

۱۱۰

وقتی پیستون به کف سیلندر چسبیده، فنر نیروی وارد نمی کند!

مثلاً فشار (محیط) - سرد - حاصله شده: ambient
 پوشه - عشاء - پوسته: membrane
 ریختن - افشاندن: pour
 در معرض گذاشتن - نمایش دادن: expose
 بتن: concrete

سید علی آل بروجردی

ترمودینامیک ۱

جلسه ۴

B.1.1: آب اشباع + ورودی

B.1.2: آب اشباع + ورودی

B.1.3: بخار سوپر هیت

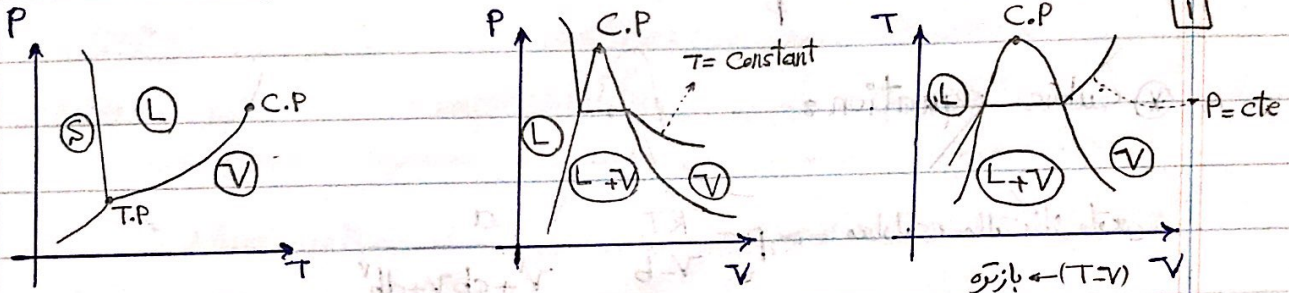
compressed liquid = sub cooled liquid

B.1.4: مایع فشرده

* حجم مخصوص یک مقدار مایع اشباع تقریباً برابر با هم مخصوص مایع غیر اشباع هم در آن برابر است.

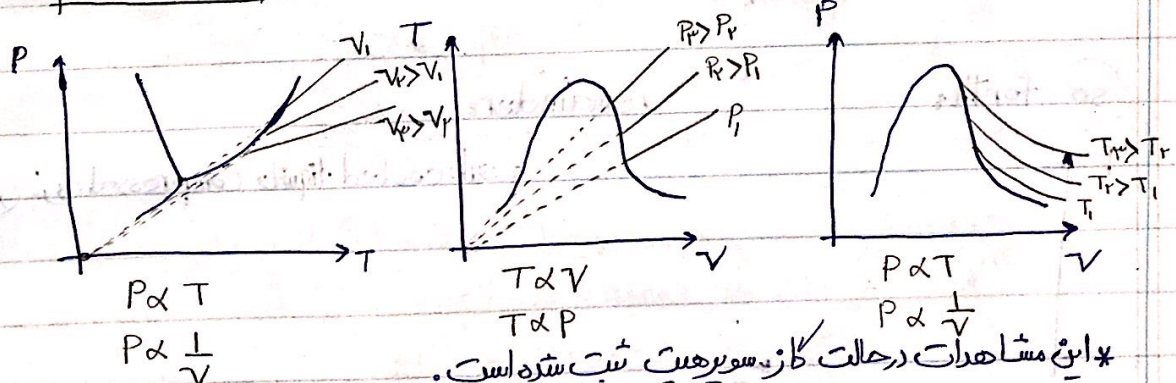
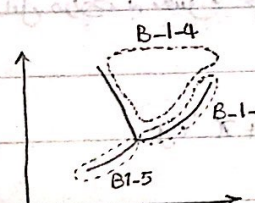
ظرف آوندگشتی - رک vessel اشباع saturation

* نمای شماتیک نمودارهای (P-T)، (P-V) و (T-V) آب:

جلسه ۵

ششتری - دو صفحه‌ای جدا - کوهیز

* این مشاهدات در حالت گاز سوپر هیت ثبت شده است.

$R = 8,314 \frac{kJ}{kmol \cdot K}$

ثابت جهانی گاز

$PV = nRT$

$R = \frac{R}{M}$ برای مرکز متغیر

ثابت گاز

سوال اول

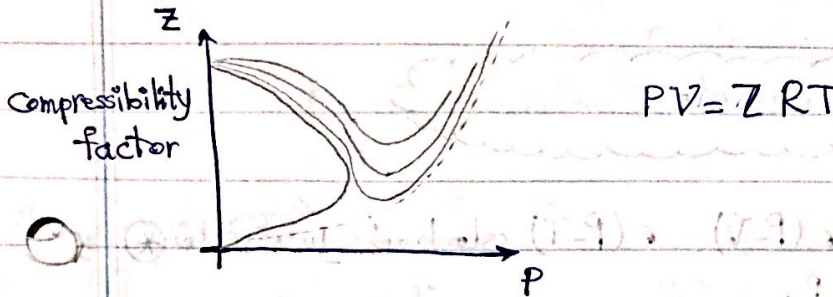
ترمودینامیک

$$PV = nRT = \frac{m}{M} RT = mRT \Rightarrow \frac{m}{V} = \frac{P}{RT} \Rightarrow \rho = \frac{P}{RT}$$

← نسبتی به گازش با →

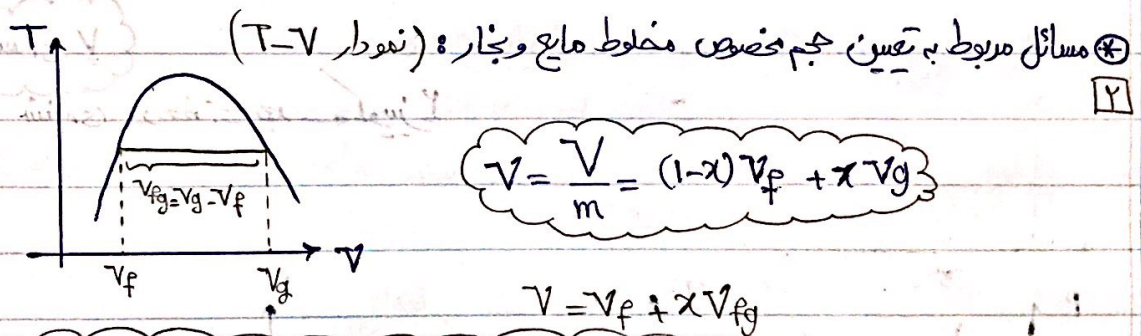
در فشار و دمای ثابت نسبت به زمان

$$P \dot{V} = \dot{m} RT ; \frac{dV}{dt} = \dot{V} \text{ \& \ } \frac{dm}{dt} = \dot{m}$$

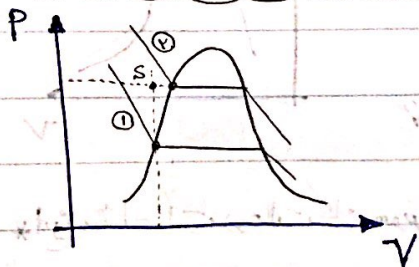

* cubic equation:

معادله حالت گاز واقعی $\Rightarrow P = \frac{RT}{V-b} - \frac{a}{V^2 + cV + db^2}$

so forth: غیره remainders: باقی مانده

* فرق compressed liquid و subcooled liquid:
 اگر در حالت مایع اشباع نمودار ① ، فشار را زیاد کنیم ،
 حالت S ، نسبت به نمودار ① ، compressed liquid
 و نسبت به نمودار ② که مایع اشباع آن هم فشار حالت S
 است ، subcooled liquid نامیده می شود.
 اما در ادامه می بینیم از هر دو اصطلاح با عنوان compressed liquid یاد می کنیم

* وقتی دو ویژگی یک ماده را می دهد و ویژگی سوم را می خواهد؛ مثلاً T و v را می دهد P را می خواهد.

- ۱- بررسی حالت یا state ماده ← مایع subcooled یا compressed - مایع اشباع - بخار اشباع - بخار superheat
- ۲- طبق ۱ به جدول مورد نظر رفته و موقعیت دقیق و یا به احتمال زیاد، موقعیت تقریبی ماده را به دست می آوریم.
- ۳- طبق اعداد بدست آمده از جدول مورد ۲، نمودار مربوط را (در اینجا $T-v$ و خطهای P ثابت) می کشیم.
- ۴- نمودار (در اینجا $P-v$) اغلب $P-v$ را در دمای خاص داده شده می کشیم (فولانی هم دما را خطی فرض می کنیم)
- ۵- طبق مورد ۴ و خطی فرض کردن نمودار، نسبت و تناسب می نویسیم و P خواسته شده را می یابیم.

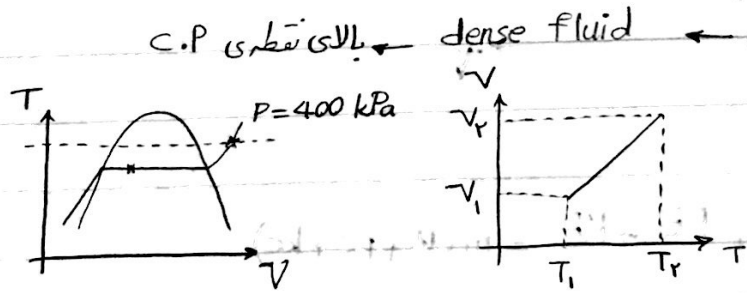
راحت: convenient: گسترش دادن extend: تقریب approximation: پاسخ گو بودن: response: منحرف شدن: deviate: تسکین دادن: constitutes: شدید: severe: کمیت: quantitative: تراکم پذیری: compressibility:

* شرایط کامل: ۱- از حجم ذرات صرف نظر کنیم ۲- از نیروی درون مولکولی صرف نظر کنیم.

جلسه ۸

2.47

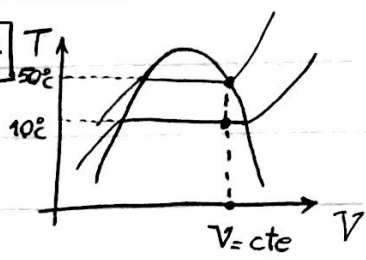
quality: $\frac{\text{جرم گاز}}{\text{جرم کلی}}$

w. quality = 1

$$y = y_0 + \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} (x - x_0)$$

2.57

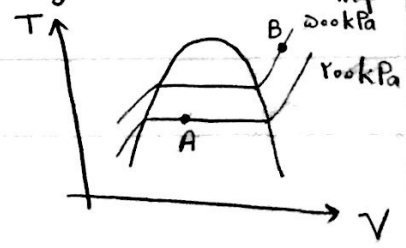

حجم مخصوص $\Rightarrow v_2 = \bar{v}_g$ جدول
 بدست میاد P :
 $v_2 = v_1 \Rightarrow$ نوعی صورت مسئله داره
 $\Rightarrow m = \frac{V}{v} \Rightarrow m_T$: بدست میاد
 $v_1 = \bar{v}_2 = \bar{v}_f + x \bar{v}_{fg} \Rightarrow x \checkmark \Rightarrow x = \frac{mg}{m_T} \checkmark \Rightarrow$

2.52

A: $\left\{ \begin{array}{l} v = 1 \text{ m}^3 \\ v = 0.15 \text{ m}^3/\text{kg} \\ P = 200 \text{ kPa} \end{array} \right.$

B: $\left\{ \begin{array}{l} m = 310 \text{ kg} \\ P = 0.15 \text{ MPa} \\ T = 100 \text{ }^\circ\text{C} \end{array} \right.$

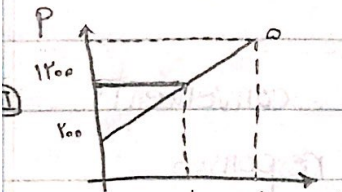

$$V_T = \frac{V_T}{m_T} = \frac{V_A + V_B}{m_A + m_B}$$

2.62

$P = 1200 \text{ kPa}$ $P = 1200 \text{ kPa}$ (مای جریانی آب: 374°C)
 $T = 400^\circ\text{C}$ $T_T = ?$
 $V = 0.1 \text{ m}^3$ $V_T = ?$

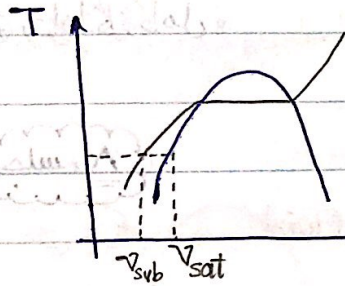
① $V = 0.1 \text{ m}^3 \xrightarrow{\rho_{\text{ آب }}} m = 1.1797 \text{ kg}$

$$P = \frac{F_s}{A} + P_0$$

③ بعد نگاه من کنیم super heat هست یا نه که نسبت.

④ $x = v = 0.104714$

$$v_{\text{sub}} \approx v_{\text{sat}}$$

اگر مایع sub cooled داشته باشیم، P و T داشته باشیم، v_{sub} (حجم مخصوص) برابر است با حجم مخصوص همان مایع در همان دما و در حالت اشباع.

جلسه 9

انرژی داخلی

107	100	101	97	11	13	11	29	42	29	22	27	24	32
241	232	221	212	213	211	208	194	173	144	100	153		
212	214	220	20	101	222	24							

⑤ $E = U + PE + KE = m(u + pe + ke)$ * فصل 3

$$PE = mgz$$

$$KE = \frac{1}{2} m v^2$$

(وابستگی به:) کار - کار، انرژی داخلی

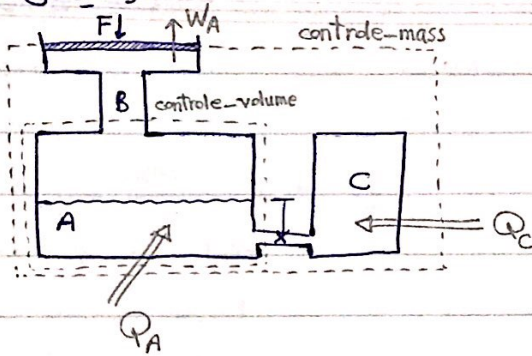
$$\int_1^2 dE = \int_1^2 \delta Q - \int_1^2 \delta W$$

انرژی کاری که سامانه انجام می دهد

$$\Rightarrow E_2 - E_1 = Q_{1 \rightarrow 2} - W_{1 \rightarrow 2}$$

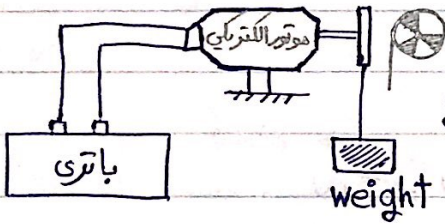
توجه کنید علی‌البداهه

ترمودینامیک

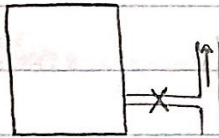
in a cycle:

$$\oint dE = \oint \delta Q - \oint \delta W$$

2.82

(خط هوا)

* حل مثال:

حالت ①

$$\begin{cases} V = 1 \text{ m}^3 \\ P_1 = 1 \text{ MPa} \\ T = 400 \text{ K} \end{cases}$$

حالت ②

$$\begin{cases} T = 400 \text{ K} \\ P_2 = 0.1 \text{ MPa} \end{cases}$$

$PV = mRT$ (چون دما بیشتر از دمای بحرانی است)

$$R = \frac{R_u}{M} \rightarrow \text{جدول A.5}$$

$\Rightarrow m_1 v_1$ (بدا میانه!)

$\Rightarrow m_2 v_2 = m_1 R T_1$ به همین روش که m_1 بدست آمد، محاسبه می‌شود

2.101 \rightarrow حل شود

$$dE = dU + d(PE) + d(KE) = \delta Q - \delta W$$

جلسه 10

$$\delta W = F dz = -d(KE)$$

$$\Rightarrow d(KE) = F dz = m a dz = m \frac{dv}{dt} \cdot v dz = m v dv$$

$$\Rightarrow \int_1^2 d(KE) = \int_1^2 m v dv = \frac{m}{2} (v_2^2 - v_1^2)$$

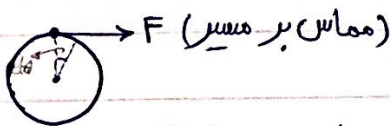
ترمودینامیک!

سرعتی ال طرح

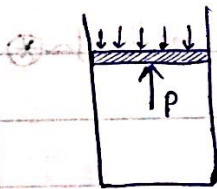
$$\dot{W} \rightarrow (J/s) \text{ یا } (N \cdot m / s) \text{ یا } (W)$$

$$1 \text{ hp} = 746 \frac{\text{lbm} \cdot \text{ft}}{\text{sec}}$$

$$1 \text{ hp} = 746 \text{ W}$$

$$\frac{\delta W}{dt} = F \frac{ds}{dt} = Fr \frac{d\theta}{dt} = Fr\omega = \dot{W}$$

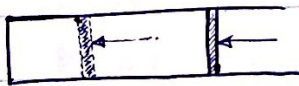
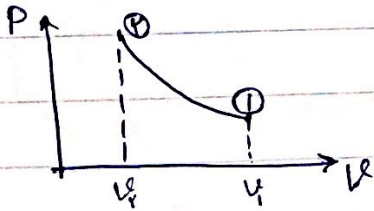
$$\delta W = F \cdot dz = P \Delta z = p dV$$

$$\Rightarrow \delta W = P dV$$

$$\Rightarrow W = \int_1^2 \delta W = \int_1^2 P dV = \int_1^2 P dV$$

quasi - eq.

← برای شش اتحالی و حرکت آرام بستون ←

از چه رشته‌ای اومده → poly Tropic : فیت کردن نمودار بر P-V

poly tropic

$$PV^n = C \Rightarrow P_1 V_1^n = P_2 V_2^n, P = \frac{C}{V^n}$$

$$\Rightarrow W_{1 \rightarrow 2} = \int_1^2 P dV = \int_1^2 \frac{C}{V^n} dV = \frac{C}{1-n} V^{-n+1} \Big|_1^2 = \frac{C}{1-n} (V_2^{1-n} - V_1^{1-n})$$

$$\frac{PV^n = C}{1-n} \frac{P_2 V_2^n \cdot V_2^{1-n} - P_1 V_1^n \cdot V_1^{1-n}}{1-n} = \frac{P_2 V_2 - P_1 V_1}{1-n}, \text{ if } n=1 \Rightarrow W_{1 \rightarrow 2} = P_1 V_1 \ln \frac{V_2}{V_1}$$

$$Q = -AK \frac{dT}{dx} \rightarrow \text{انتقال گرما}$$

$$K \text{ فلزات } \xrightarrow{\text{order از}} 100 \frac{W}{m \cdot K}$$

جامه‌ها غیر فلزی $\sim 1-100$

مایعات ~ 1 - اهره

مواد عایق \sim اهره

اهره \sim گاز

$$\text{برای تابش} \Rightarrow A \epsilon \sigma (T_A^4 - T_B^4)$$

$$\text{convection: } Q = Ah(T_{\text{مجم}} - T_{\text{مح}})$$

$$\boxed{3.47} \quad V_1: \checkmark, P_1, P_2: \checkmark \rightarrow \text{Ideal gas law} \rightarrow U_2 \checkmark$$

جلسه !!

$$w = \int P dV = P_{\text{خارجی}} \int dV = P_2 \Delta V \checkmark$$

$$E = (U) + PE + KE$$

امروز \rightarrow

امروز می‌خواهیم درباره‌ی انرژی درونی صحبت کنیم

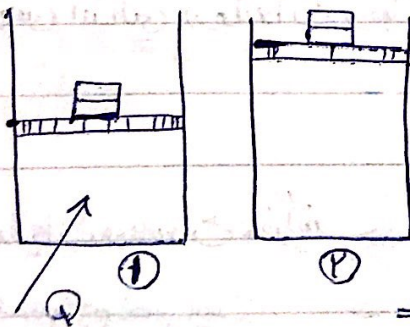
$$U = U_f + x U_{fg}$$

مانند رابطه‌ی V و V_f و V_{fg}

آب 1 lbm

$4015 \text{ F} \rightarrow$

British Thermal Unit
BTU

$$E_2 - E_1 = Q_{1 \rightarrow 2} - W_{1 \rightarrow 2} = U_2 - U_1 = H_2 - H_1$$

$$W = \int_1^2 P dV = P \int_1^2 dV = P(V_2 - V_1)$$

$$\Rightarrow Q = U_2 - U_1 + W_{1 \rightarrow 2} = (U_2 + P_2 V_2) - (U_1 + P_1 V_1) = H_2 - H_1$$

ترمودینامیک ۱

H: Enthalpy

$$h = h_f + x h_{fg}$$

گرمای نهان تبخیر

(گرمایی که لازم است تا یک مایع را به بخار تبدیل کنیم.)

* آنتالپی مایع تقریباً برابر با صفر در نظر گرفته می شود.

(*) میزان گرما برای افزایش 1°C یا 1K :

① انتقال گرما در حجم ثابت:

$$\delta Q = du + \delta W \Rightarrow \delta Q = du + p dv$$

$$\xrightarrow{dv=0} \delta Q = du \Rightarrow \frac{\delta Q}{\delta T} = \frac{\delta u}{\delta T} \Rightarrow \frac{\delta Q}{\delta T} = \frac{\delta u}{\delta T}$$

$$\Rightarrow C_V = \frac{\delta Q}{m \delta T} = \frac{1}{m} \left(\frac{\delta u}{\delta T} \right)_V \rightarrow \text{در حجم ثابت}$$

② انتقال گرما در فشار ثابت:

$$\delta Q = du + p dv \quad d(PV)$$

$$\xrightarrow{P=\text{cte}} \delta Q = du + p dv + v dp - v dp$$

$$\xrightarrow{dp=0} \delta Q = du + d(PV) - v dp \Rightarrow \delta Q = d(u + PV)$$

$$\Rightarrow \delta Q = d \underbrace{(u + PV)}_H = dH$$

$$\Rightarrow C_p = \frac{1}{m} \left(\frac{\delta Q}{\delta T} \right)_P = \frac{1}{m} \left(\frac{\delta H}{\delta T} \right)_P \rightarrow \text{در فشار ثابت}$$

(*) بررسی آنتالپی در مایعات و جامدات: (مورد چگال: dense)

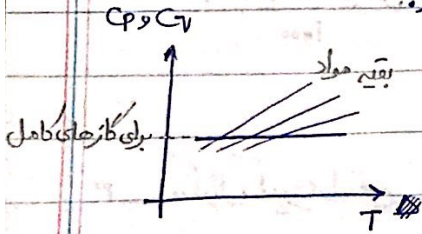
$$dh = d(u + Pv) = du + p dv + v dp$$

$$\xrightarrow{dv=0} dh = du \rightarrow C_p \approx C_V \rightarrow \text{سپین در مایعات و جامدات و فرآیند هم فشار یا هم حجم مهم نیست.}$$

در مایعات و جامدات

مابعات معمولاً ظرفیت‌های حرارتی بیشتری نسبت به جامدات دارند.

میزان ظرفیت‌های حرارتی با افزایش دما افزایش می‌یابند.

کوشیزه ۲: ۸٫۱ شنبه

کوشیزه ۳: ۸٫۱۵ شنبه

کوشیزه ۴: ۸٫۲۲ شنبه

(کوشیزه چهارم همان گرم)

میان گرم ۸٫۲۷ پنجشنبه

جلسه ۱۲

دما \rightarrow

طبق مشاهدات $U = f(t)$ یا $f(T)$

$h = g(T)$

$$C_v = \left(\frac{\partial u}{\partial T} \right)_v \Rightarrow du = C_{v_0} dT$$

$$C_p = \left(\frac{\partial h}{\partial T} \right)_p \Rightarrow dh = C_{p_0} dT$$

* ظرفیت‌های حرارتی، تابعی از دما هستند. انرژی درونی واحد جرم \rightarrow انرژی پتانسیل واحد جرم \rightarrow

$$h = u + pV$$

گازهای کامل \rightarrow

$$h = u + RT \Rightarrow dh = du + R dT$$

$$\Rightarrow C_{p_0} dT = C_{v_0} dT + R dT \Rightarrow C_{p_0} = C_{v_0} + R \Rightarrow \boxed{C_{p_0} - C_{v_0} = R}$$

$$\textcircled{*} dh = C_{p_0} dT \Rightarrow \int_1^2 dh = \int_1^2 C_{p_0} dT \Rightarrow h_2 - h_1 = \int_1^2 C_{p_0} dT$$

۱- فرض می‌کنیم که C_{p_0} ثابت است.

$$\Rightarrow h_2 - h_1 = C_{p_0} (T_2 - T_1)$$

$$C_{p_0} = g(T)$$

۲- فرض می کنیم C_p ثابت نسبت (فیت کردن نمودار)

$$\rightarrow C_{p_0}(\theta) = C_0 + C_1\theta + C_2\theta^2 + C_3\theta^3 \quad ; \quad \theta = \frac{T}{1000}$$

جدول A.6

۳- اشتغال گیری واقعی C_p :

$$h_x - h_1 = \int_{T_0}^{T_r} C_{p_0} dT - \int_{T_0}^{T_1} C_{p_0} dT =$$

$$= h_{T_r} - h_{T_1}$$

از جدول ←

- 3.55
①	}	$P = 120 \text{ kPa}$	}	②	$P = 200 \text{ kPa}$
		$T = 320 \text{ K}$			$T = 300 \text{ K}$

polytropic exponent? ($n=?$)

$$P_1 V_1^n = P_2 V_2^n \Rightarrow \left(\frac{V_2}{V_1}\right)^n = \frac{P_1}{P_2} \Rightarrow n \ln \frac{V_2}{V_1} = \ln \frac{P_1}{P_2}$$

$$\Rightarrow n = \frac{\ln \frac{P_1}{P_2}}{\ln \frac{V_2}{V_1}} \Rightarrow P_1, P_2 \checkmark \rightarrow V_1, V_2 \times \quad \cdot V_1 = \frac{RT}{P_1} \checkmark$$

3.164 isothermal

$$n=1 \Rightarrow$$

① $P_1 = 1 \text{ MPa}$ $P_1 V_1 = P_2 V_2$ ② $P_2 = 0.1$

$V_1 = 1 \text{ cm}^3$ $\Rightarrow V_2 = ?$ $\Rightarrow V_2 \checkmark$

از جدول اشتغال گیری

$$m_{air} = \frac{P_1 V_1}{RT} = \frac{P_2 V_2}{RT} \quad m \checkmark$$

$$W = \int_{n=1} p dv = P_1 V_1 \int \frac{dv}{v} = \dots = \ln \dots \checkmark$$

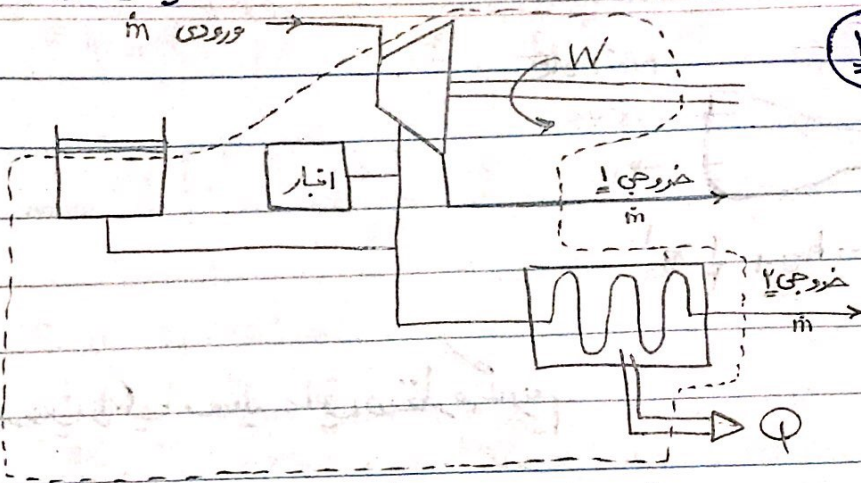
$$W_{هوای سرد} = P_0 \Delta V$$

سیستم‌های کنترل

ترمودینامیک ۱

فصل ۴

جلسه ۱۳

$$\dot{m} = \frac{d(\rho V)}{dt} = \frac{d(\rho A h)}{dt} = \rho A \frac{dh}{dt} = \rho A (\dot{V}) \rightarrow \text{سویچ}$$

$$\frac{dE}{dt} = \dot{Q} - \dot{W} + \left[\sum \dot{m}_i \left(h_i + gz_i + \frac{1}{2} V_i^2 \right) \right] - \left[\sum \dot{m}_e \left(h_e + gz_e + \frac{1}{2} V_e^2 \right) \right]$$

← جریان ورودی
← جریان خروجی

$$e = u + \frac{1}{2} V^2 + gz \rightarrow \text{خاصیت ترمودینامیکی}$$

$$\frac{dE}{dt} = \dot{Q} - \dot{W} + \sum \dot{m}_i h_i - \sum \dot{m}_e h_e$$

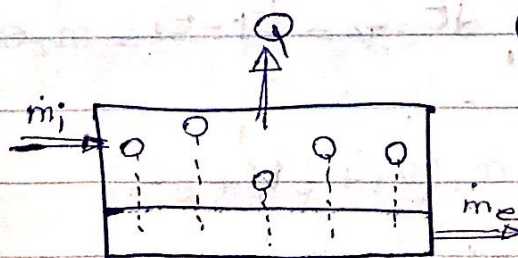
حالت دائمی (بازمان تغییر نمی‌کند) - حالت گذرا (بازمان تغییر می‌کند).
 steady state ← translate state ←

$$\sum \dot{m}_e h_e - \sum \dot{m}_i h_i = \dot{Q} - \dot{W} \quad \text{حالت دائمی}$$

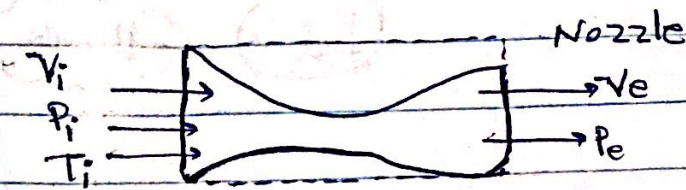
Control Vol. ورود ماده همراه با انرژی است.

$$h_{t,i} + q = \overset{\text{specific}}{W} + h_{total}$$

$$\dot{m} h_i + \dot{Q} = \dot{m} h_e$$

جلسه ۱۴

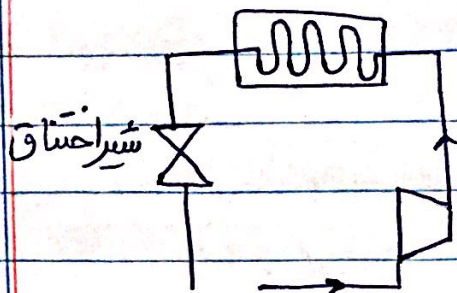

$$h_i + \frac{1}{\rho} V_i^2 = h_e + \frac{1}{\rho} V_e^2$$

$$h_i = w + h_e$$

توربین را یک وسیله عایق در نظر می گیریم.

جلسه ۱۵

در شیر اختناق فرآیند آنتالپی ثابت انجام می شود.

فیلتر:

$$\dot{m} = \dot{m}_5 = \rho_5 \cdot V_5 \cdot A_5$$

$$V_5 = \frac{\dot{m}_5}{\rho_5 \cdot A_5}$$

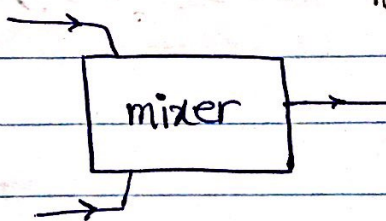
$$\rho_5 = \frac{1}{v_5}$$

$$h_i = w + h_e$$

$$\dot{W} = \dot{m} w, \dot{W} : \checkmark$$

$$h_y = h_p + x h_{fg} \rightarrow h_y \checkmark, \dot{W} = h_o + \frac{1}{\rho} \frac{V_o^2}{1000} - (h_y + \frac{1}{\rho} \frac{V_y^2}{1000})$$

۴,۲۰۶
حل شود

$$\frac{dE_{c.v}}{dt} = \dot{Q} - \dot{W} + \sum \dot{m}_i h_i - \sum \dot{m}_e h_e$$

$$\int_1^2 dE_{c.v} = E_r - E_l = m_r e_r - m_l e_l = m_r (u_r + \frac{1}{\rho} V_r^2 + g z_r) -$$

$$- m_l (u_l + \frac{1}{\rho} V_l^2 + g z_l)$$

if $h_i = cte \rightarrow \int \dot{m}_i h_i dt = h_i \int \dot{m}_i dt = h_i (m_r - m_i)$

$\Rightarrow \sum \int \dot{m}_i h_i dt = \sum m_i h_i$

معادله انرژی برای حالت transient

$E_r - E_i = m_r (u_r + \frac{1}{\gamma} V_r^r + g z_r) - m_i (u_i + \frac{1}{\gamma} V_i^r + g z_i) +$

$+ Q_{1 \rightarrow 2} - W_{1 \rightarrow 2} + \sum m_i h_{t,i} - \sum m_e h_{t,e}$

$(E_{129}) \quad E_r - E_i = Q_{1 \rightarrow 2} + m_i h_i$

$\Rightarrow m_r u_r - m_i u_i = Q_{1 \rightarrow 2} + m_i h_i$

$m_r - m_i = m_i$

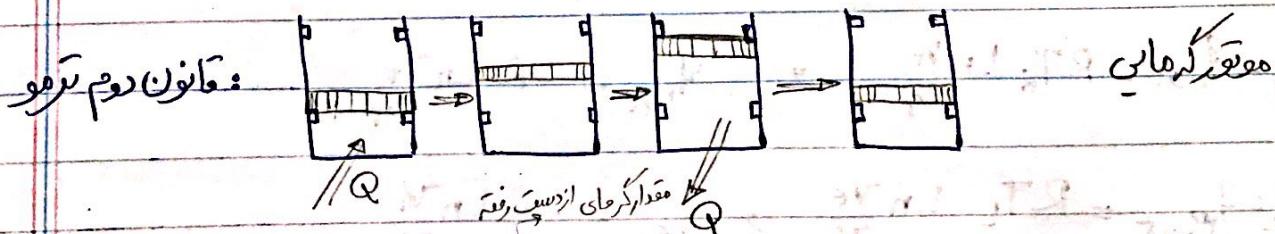
$m_i = \frac{PV}{RT_i}$

$\Rightarrow m_r \checkmark \rightarrow m_r \checkmark$

$\left. \begin{matrix} m_i = 1.121 \text{ kg} \\ m_r = 1.41 \text{ kg} \end{matrix} \right\}$

$\Rightarrow Q = \checkmark$

جلسه ۱۲ $\oint \delta Q = \oint \delta W \Rightarrow$ چرخه داشتنیم یا $\Delta E = 0$: قانون اول ترمودینامیک

بازده $\eta = \frac{Q_H - Q_L}{Q_H} = 1 - \frac{Q_L}{Q_H}$
 گرمای گرفته شده توسط چرخه

به ازای هر مکافات، $\frac{1}{3} m^3$ سیال عامل در چرخه حرکت می‌کند.

ضریب عملکرد بازده $COP = \frac{Q_L}{W}$ ، $COP = \frac{Q_L}{Q_H - Q_L}$ compressor

قانون دوم ترمودینامیک در بیان Kelvin-plank و Clausius

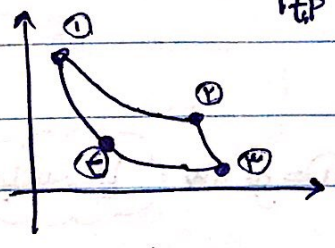
نمی‌توان دستگاهی ساخت که در یک سیکل کار کند و در آن ~~گرما را از جسم سرد~~ ^{گیرد} و به جسم گرم ^{دهد} (کلازیوس) اثری بغیر از این داشته باشد.

نمی‌توان دستگاهی ساخت و اثری به جز بلند کردن یک وزنه و تبادل گرما با یک منبع داشته باشد؟ (کلون - پلانک)

* سیکل کارنو - CAC

جلسه ۱۸

$T = 273,15 \times \frac{P}{P_{atm}}$

گرمای موجود در فرآیندها در یک چرخه کارنو:

$\frac{V_3}{V_4} = \frac{V_1}{V_2}$

$q_H = q_{1 \rightarrow 2} = R T_H \ln \frac{V_2}{V_1}$ و $q_{2 \rightarrow 3} = -R \ln \frac{V_3}{V_2}$

$q_L = q_{3 \rightarrow 4} = R T_L \ln \frac{V_4}{V_3}$ ، $q_{4 \rightarrow 1} = -R \ln \frac{V_1}{V_4}$

$\Rightarrow \frac{q_L}{q_H} = \frac{T_L}{T_H} \Rightarrow \eta = 1 - \frac{Q_L}{Q_H} = 1 - \frac{T_L}{T_H}$

$$\frac{Q_L}{Q_H} = \frac{T_L}{T_H}$$

درگاه‌های کامل ستاوی مقابل کامل‌ترین است :

clc: Chemical looping Combustion

cryogenic : زم‌استیک → مباحثی مربوط به دمای زیر ۱۵۰-

حالت برگشت پذیر $\oint \delta Q = Q_H - Q_L > 0$

آیا $\oint \frac{\delta Q}{T} \leq 0$ ؟

10 $\oint \frac{\delta Q}{T} = \frac{Q_H}{T_H} - \frac{Q_L}{T_L} = 0$ ✓

نابرابری کلازیوس
Clasus

حالت برگشت ناپذیر

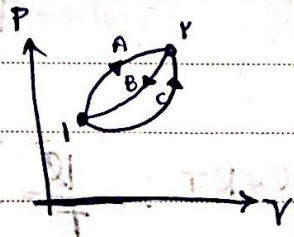
$\oint \delta Q = Q_H - Q_L > 0$

$W_{irr} < W_{rev}$

15 $Q_H - Q_{L,rev} < Q_H - Q_{L,rev} \Rightarrow Q_{L,irr} > Q_{L,rev}$

$\Rightarrow \left(\oint \frac{\delta Q}{T} \right)_H + \left(\oint \frac{\delta Q}{T} \right)_L$

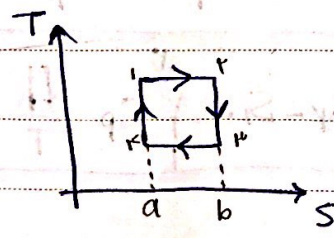
$\Rightarrow \oint \frac{\delta Q}{T} = \frac{Q_H}{T_H} - \frac{Q_{L,irr}}{T_L} < 0$ ✓

20 $\int_1^2 \left(\frac{\delta Q}{T} \right)_A = \int_1^2 \left(\frac{\delta Q}{T} \right)_C \rightarrow$ تابع مسیر نیست.
(کمیت ترمودینامیکی)

$ds = \left(\frac{\delta Q}{T} \right)_{rev}$

25 isentropic: آدیاباتیکی و برگشت پذیر

(بازو) $\eta = \frac{W}{Q_H} = \frac{\text{Area}(1-2-3-4-1)}{\text{area}(1-2-b-a-1)}$

$$S_r - S_1 = C_p \ln \frac{T_r}{T_1} - R \ln \frac{P_r}{P_1}$$

Isentropic

$$\rightarrow S_r = S_1 \Rightarrow 0 = C_p \ln \frac{T_r}{T_1} - R \ln \frac{P_r}{P_1}$$

$$\Rightarrow \dots \Rightarrow \boxed{\frac{T_r}{T_1} = \left(\frac{P_r}{P_1}\right)^{\frac{R}{C_p}}}$$

$$\frac{R}{C_p} = ? \Rightarrow C_p - C_v = R$$

حساب الیابین k در استخوان می آید

$$1 - \frac{C_v}{C_p} = \frac{R}{C_p} \Rightarrow \frac{C_p}{C_v} = k \Rightarrow 1 - \frac{1}{k} = \frac{R}{C_p}$$

$$\Rightarrow \frac{R}{C_p} = 1 - \frac{1}{k} = \frac{k-1}{k}$$

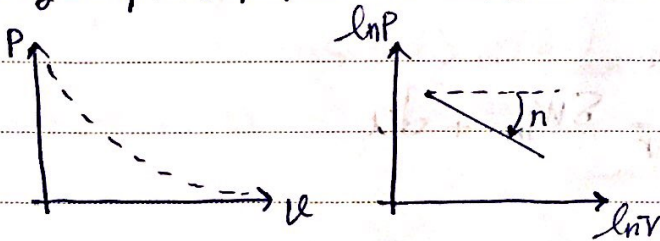
$$\Rightarrow \boxed{\frac{T_r}{T_1} = \left(\frac{P_r}{P_1}\right)^{\frac{k-1}{k}}}$$

Job: b: $\frac{P_r}{P_1} = \frac{T_r}{T_1} \times \frac{T_1}{T_r} \Rightarrow \frac{T_r}{T_1} = \left(\frac{T_r}{T_1}\right)^{\frac{k-1}{k}} \cdot \left(\frac{V_r}{V_1}\right)^{\frac{k-1}{k}}$

$$\frac{T_r}{T_1} = \left(\frac{V_r}{V_1}\right)^{k-1}$$

فرایند isentropic می شود

poly tropic: $PV^n = C$; $n = k \rightarrow \dots$

$$\frac{d \ln P}{d \ln V} = -n$$

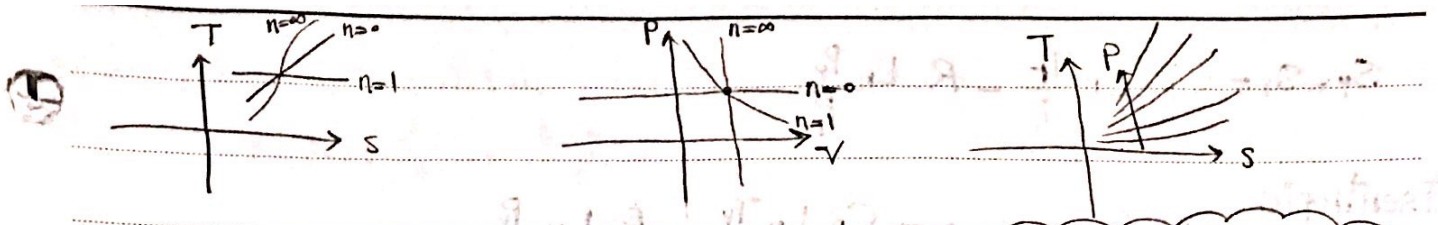
جلسه ۲۲

$$\Rightarrow PV^n = cte \Rightarrow W = \frac{P_r V_r - P_1 V_1}{1-n} = \frac{mR(T_r - T_1)}{1-n}$$

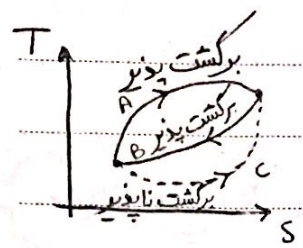
برای گاز استوکیومتری

$$n=1 \rightarrow W = mRT \ln \frac{V_r}{V_1} = mRT \ln \frac{P_1}{P_r}$$

برای گاز استوکیومتری

در هر نقطه سبب خطوط حجم ثابت از فشار ثابت در T-S بیشتر هستند

* فرایندهای برگشت ناپذیره

(A و B) $\oint \frac{\delta Q}{T} = \int_1^2 \left(\frac{\delta Q}{T}\right)_A + \int_2^1 \left(\frac{\delta Q}{T}\right)_B = 0$ (I)

(C و B) $\oint \frac{\delta Q}{T} = \int_1^2 \left(\frac{\delta Q}{T}\right)_C + \int_2^1 \left(\frac{\delta Q}{T}\right)_B < 0$ (II)

(H) $\int_1^2 \left(\frac{\delta Q}{T}\right)_A > \int_1^2 \left(\frac{\delta Q}{T}\right)_C$ ^{حالت کلی} $\Rightarrow S_2 - S_1 \geq \int_1^2 \frac{\delta Q}{T}$

برای فرایندهای برگشت پذیر و برگشت ناپذیر

$S_2 - S_1 = \int_1^2 \left(\frac{\delta Q}{T}\right)_{rev.}$

$S_2 - S_1 > \int_1^2 \left(\frac{\delta Q}{T}\right)_{irr.}$

$S_2 - S_1 = \int_1^2 \left(\frac{\delta Q}{T}\right)_{irr.} + S_{gen}$

$S_{gen} > 0$

(A) برگشت پذیر: $\begin{cases} \delta Q = T ds \\ \delta W = p dv \end{cases}$

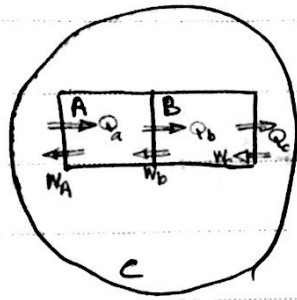
برگشت ناپذیر: $\begin{cases} \delta Q = T ds - T \delta S_{gen} \quad (\delta Q_{irr} < \delta Q_{rev}) \\ \delta W = ? \Rightarrow \delta Q_{irr} = \delta W_{irr} + du \end{cases}$

$\Rightarrow \delta W_{irr} = \delta Q_{irr} - du$

$\Rightarrow \dots \Rightarrow \delta W_{irr} = p dv - T \delta S_{gen}$
↓
 lost work

۹۱۵۰

۲۲

Ⓐ $E_r - E_i = Q_a - Q_b + W_b - W_a$

Ⓑ $E_r - E_i = Q_b - Q_c + W_c - W_b$

Ⓒ $E_r - E_i = Q_c - Q_a + W_a - W_c$

⊕

$(E_r - E_i)_T = 0$

$(S_r - S_i)_A = \int \frac{\delta Q_a}{T_a} - \int \frac{\delta Q_b}{T_b} + \delta S_{genA}$

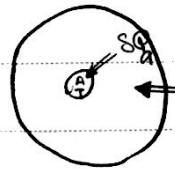
$(S_r - S_i)_B = \int \frac{\delta Q_b}{T_b} - \int \frac{\delta Q_c}{T_c} + \delta S_{genB}$

$(S_r - S_i)_C = \int \frac{\delta Q_c}{T_c} - \int \frac{\delta Q_a}{T_a} + \delta S_{genC}$

⊕

$(S_r - S_i)_T = \delta S_{genA} + \delta S_{genB} + \delta S_{genC}$ (اصل افزایش آنتروپی)

اثبات: $\delta S_{gen} \geq 0$

$\delta Q_0 \xrightarrow[\text{state}]{\text{steady}} ds = 0 \Rightarrow \frac{\delta Q_0}{T_0} - \frac{\delta Q_a}{T} + \delta S_{gen} = 0$

$\Rightarrow \delta S_{gen} = \delta Q \left(\frac{1}{T} - \frac{1}{T_0} \right) \Rightarrow \delta S_{gen} > 0$

Ⓐ $\begin{cases} \dot{Q}_H - \dot{Q}_L - \dot{W} = 0 \\ \frac{\dot{Q}_H}{T_H} - \frac{\dot{Q}_L}{T_L} + \delta S_{gen} = 0 \end{cases}$

steady state

$\Rightarrow \begin{cases} -\dot{Q}_L = \dot{W} - \dot{Q}_H \\ \dot{Q}_L = \dot{Q}_H \cdot \frac{T_L}{T_H} + T_L \delta S_{gen} \end{cases}$

$\Rightarrow \dot{W} = \dot{Q}_H \left(1 - \frac{T_L}{T_H} \right) + T_L \delta S_{gen}$

\Rightarrow if $T_L \rightarrow 0 \Rightarrow$ به سمت تأثیر کمتر δS_{gen} می رود

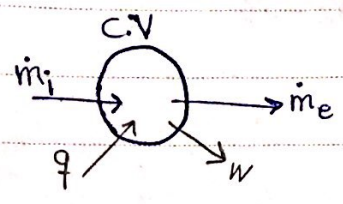
تعریف آنتروپی

برای HP نیز برسی شود

جلسه ۱۴

برگشت پذیری - انتقال حرارت: دو عامل در تغییر انترپی

$$\frac{ds_{c.v}}{dt} = \sum \dot{m}_i s_i - \sum \dot{m}_e s_e + \sum \frac{\dot{Q}_{c.v}}{T} + \dot{S}_{gen}$$

$$S_{c.v} = \iiint \rho s dV \xrightarrow{\text{if } s = \text{cte}} s \int \rho dV = s m_{c.v} = \sum m_j s_j$$

$$\dot{S}_{gen} = \int \rho \dot{S}_{gen} dV \xrightarrow{\text{if } \dot{S}_{gen} = \text{cte}} \dot{S}_{gen} \cdot m = \sum m_j \dot{S}_{gen j}$$

$$\sum \frac{\dot{Q}_{c.v}}{T} = \int \frac{d\dot{Q}}{T} = \iint \left(\frac{\dot{Q}}{A} \right) \frac{dA}{T}$$

- \dot{m}_i
- $\dot{m}_i h_i$
- $\dot{m}_i s_i$

if $\dot{m}_i = \dot{m}_e \rightarrow \dot{m} (s_e - s_i) = \sum \frac{\dot{Q}_{c.v}}{T} + \dot{S}_{gen}$
 , $\frac{ds_{c.v}}{dt} = 0$

steady state \rightarrow $s_e - s_i = \sum \frac{q_{c.v}}{T} + S_{gen} \rightarrow$ همچنین حالت transient هم تدریس شد

از معادله انرژی: $w = q + (h_i - h_e) + \frac{1}{\gamma} (v_i^2 - v_e^2) + g(z_i - z_e)$

$$\left. \begin{aligned} \delta q &= T ds - T \delta s_{gen} \\ T ds &= dh - v dp \end{aligned} \right\} \Rightarrow \delta q = dh - v dp - T \delta s_{gen}$$

اثباتی بسیار مهم

$$\Rightarrow \int_i^e dq = \int_i^e dh - \int_i^e v dp - \int_i^e T \delta s_{gen}$$

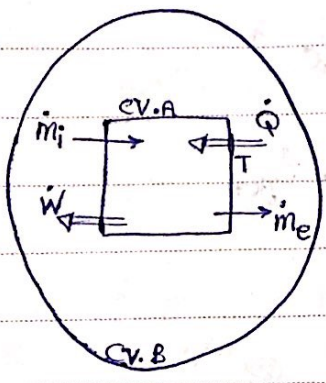
$$\Rightarrow q = (h_e - h_i) - \int_i^e v dp - \int_i^e T \delta s_{gen}$$

جایزای \rightarrow $w = - \int_i^e v dp + g(z_i - z_e) + \frac{1}{\gamma} (v_i^2 - v_e^2) - \int_i^e T \delta s_{gen}$ ✓
 معادله w ناشی از شفت و رگ

PAPCO برای یک ترمودینامیک: $w = \frac{-n}{n-1} (P_e v_e - P_i v_i) = \frac{-nR}{n-1} (T_e - T_i) = -P_i v_i \ln \frac{P_e}{P_i}$

جلسه ۲۵

اصل افزایش آنتروپی از دیدگاه Control volume :

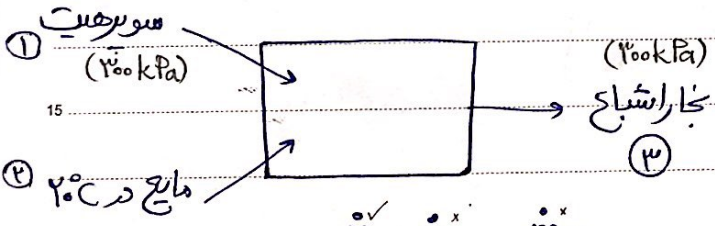
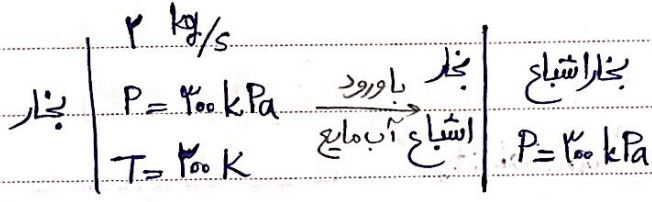

$$\frac{ds_{cvA}}{dt} = \frac{\dot{Q}}{T} + \dot{m}_i s_i - \dot{m}_e s_e + \dot{S}_{gen A}$$

$$\frac{ds_{cvB}}{dt} = -\frac{\dot{Q}}{T} - \dot{m}_i s_i + \dot{m}_e s_e + \dot{S}_{gen B}$$

$$\Rightarrow \frac{ds_{net}}{dt} = \frac{ds_{cvA}}{dt} + \frac{ds_{cvB}}{dt} = \dot{S}_{gen A} + \dot{S}_{gen B} \gg 0$$

← افزایش آنتروپی

$$\dot{m}_1 + \dot{m}_2 = \dot{m}_3$$

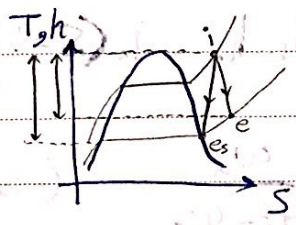
$$\dot{m}_1 h_1 + \dot{m}_2 h_2 = \dot{m}_3 h_3$$

۲۰۰ kPa و ۳۰۰°C مایع در ۲۰۰ kPa
Compressed مایع اشباع در همان درجه

بازده در توربین :

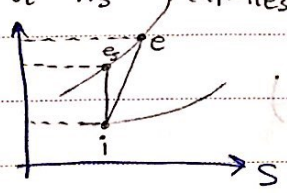
$$h_i = h_e + w_a$$

$$\Rightarrow w_a = h_i - h_e = c_p (T_i - T_e)$$

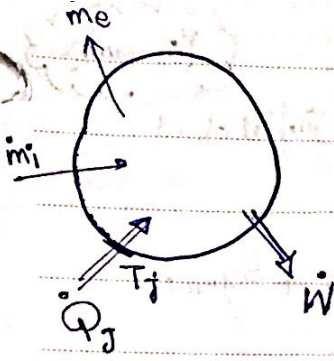
$$\eta_t = \frac{w_a}{w_s} = \frac{h_i - h_e}{h_i - h_{e_s}}$$

بازده در کمپرسور :

$$\eta_{comp} = \frac{w_s}{w_a}$$

ونازل

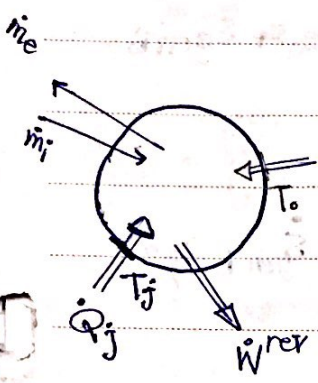

$$\frac{dm_{c.v}}{dt} = \dot{m}_i - \dot{m}_e$$

$$\frac{dE}{dt} = \dot{Q}_j + \dot{m}_i h_i - \dot{m}_e h_e - \dot{W}_{ac}$$

actual

$$\frac{dS_{c.v}}{dt} = \frac{\dot{Q}_j}{T_j} + \dot{m}_i s_i - \dot{m}_e s_e + \dot{S}_{gen}$$

$$\dot{S}_{gen} = \frac{\dot{Q}_o^{rev}}{T_o} \quad (\text{گرمای فرضی } \leftarrow Q_o)$$

$$\dot{W}^{rev} = \dot{W}_{ac} + \dot{Q}^{rev}$$

$$\begin{aligned} \rightarrow \dot{W}^{rev} &= \dot{W}_{ac} + \frac{\dot{Q}^{rev}}{T_o \dot{S}_{gen}} = \dots = \underbrace{\sum (1 - \frac{T_o}{T_j}) \dot{Q}_j}_{\text{availability}} + \underbrace{\sum \dot{m}_i (h_i - T_o s_i)}_{h_{Ti}} \\ &\quad - \underbrace{\sum \dot{m}_e (h_e - T_o s_e)}_{\text{energy flow}} - \left[\frac{dE_{c.v}}{dt} - T_o \frac{dS_{c.v}}{dt} \right] \end{aligned}$$

$$\dot{I} = \dot{W}^{rev} - \dot{W}_{ac} = \dot{Q}^{rev} = T_o \dot{S}_{gen}$$

irreversibility

$$\psi = \dot{m} (h - h_o - T_o (s - s_o))$$

س کوچک

$$\eta_{turbine} = \frac{w_a}{\psi_i - \psi_e} \quad (\text{توربین - بازده}) \quad \text{بازده در قانون دوم در توربین}$$

$$\eta_{compressor} = \frac{\psi_e - \psi_i}{w_a} \quad (\text{بازده در کمپرسور})$$

تفاوت بازه قانون اول و دوم در امتحان ←

$$\dot{W}^{rev} = \dot{\phi}_q + (\sum \dot{m}_i \phi_i - \sum \dot{m}_e \phi_e) - \dot{\phi}_{cv} + P_0 \dot{V}$$

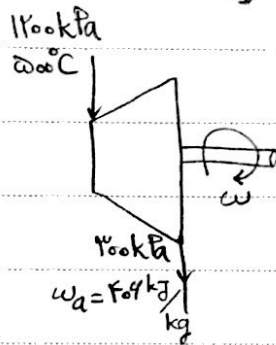
بازه قانون دوم: $\eta_{Ist} = \frac{\omega_a}{\phi_i - \phi_e}$ و $\eta_{Isc} = \frac{\phi_e - \phi_i}{\omega_a}$

$$\eta_{II} = \frac{\dot{\phi}_{منبع} - T \dot{S}_{gen}}{\dot{\phi}_{منبع}} = \frac{\dot{\phi}_{مطلوب}}{\dot{\phi}_{منبع}}$$

10 $P = 1100 \text{ kPa}$ } ورودی توربین بخار
 $T = 500 \text{ }^\circ\text{C}$ }

1000 kPa خروجی واقعی
 4.2 kg/kg کار واقعی

خواسته مسئله: η_I و $\eta_{II} = ?$

$$\eta_I = \frac{\omega_a}{h_i - h_{es}}$$

15

20

25